

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(prvopodpisana Andreja Katič)

Ljubljana, 17. aprila 2026

DRŽAVNI ZBOR
g. Zoran Stevanović, predsednik

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a, 92/21 - UZ62a in 98/25 - UZ47a), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08, 39/11, 48/12, 17/22, 95/24, 57/25 in 10/26), 114. člena ter 142. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 205/21 - odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24) podpisane poslanke in poslanci vlagamo

**PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH KAZENSKEGA
ZAKONIKA**

ki vam ga pošiljamo v obravnavo in sprejem po skrajšanem postopku na podlagi 114. in 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije.

Na sejah Državnega zbora in na sejah matičnega delovnega telesa bo kot predstavnica predlagateljev sodelovala Andreja Katič.

Priloga:

- predlog zakona
- podpisi poslank in poslancev

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH KAZENSKEGA ZAKONIKA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Kazenski zakonik¹ (v nadaljnjem besedilu: KZ-1) je bil od uveljavitve 1. 11. 2008 do sedaj spremenjen oziroma dopolnjen desetkrat. Od navedenega števila je Vlada Republike Slovenije predlagala šest obsežnejših novel, večinoma povezanih tudi z implementacijo dokumentov pravnega reda Evropske unije ter večstranskih konvencij Organizacije združenih narodov in Sveta Evrope, štiri pa so bile sprejete na predlog poslancev oziroma Državnega sveta Republike Slovenije.

Z zadnjim Zakonom o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika² (KZ-1J), sprejetim na predlog Vlade Republike Slovenije, so bile uveljavljene manjše dopolnilne uskladitve KZ-1 z naslednjimi direktivami Evropske unije:

- Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. 4. 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ,
- Direktiva 2017/1371/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. 7. 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava,
- Direktiva (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ in
- Direktiva 2014/57/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. 4. 2014 o kazenskih sankcijah za zlorabo trga.

Poleg navednega je bila opravljena tudi uskladitev z zadnjim od štirih priporočil odbora Sveta Evrope MONEYVAL iz petega kroga ocenjevanja Republike Slovenije na področju preprečevanja in boja proti pranju denarja in financiranju terorizma, splošna pravila za odmero kazni v konkretnih primerih pa so bila dopolnjena z izrecno obteževalno okoliščino, če je nagib za kaznivo dejanje katerakoli osebna okoliščina oškodovanca.

1. 1. Direktiva 2011/93/EU Evropskega parlamenta in sveta z dne 13. 12. 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnem izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2004/68/PNZ³ (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2011/93/EU):

Republika Slovenija je kazenske materialne določbe Direktive 2011/93/EU večinoma že implementirala v preteklih novelah KZ-1. Gre za dopolnjena in nova kazniva dejanja iz 172., 173., 173.a, 174., 175. in 176. člena KZ-1.

V začetku leta 2023 (15. 2. 2023) je Evropska komisija začela postopek z Dodatnim uradnim opominom zaradi (domnevnega) neizpolnjevanja obveznosti iz točke (i) petega odstavka 3. člena, drugega odstavka 4. člena, drugega odstavka 10. člena, četrtega in petega odstavka 17. člena, tretjega odstavka 18. člena, petega odstavka 19. člena,

¹ Uradni list RS, št. 50/12 – UPB2, 54/15, 6/16 – UPB2p, 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21, 105/22 – ZZNŠPP in 16/23.

² Uradni list RS, št. 16/23.

³ UL L 335/1 z dne 17. 12. 2011.

tretjega odstavka 20. člena, točke (a) 21. člena, 22. člena in 24. člena Direktive 2011/93/EU (kršitev št. INFR(2019)2239).

Vlada Republike Slovenije je v odgovoru iz aprila 2023 večino dilem na podlagi izpostavljenih členov Direktive 2011/93/EU že pojasnila, strinjala pa se je z navedbami Evropske komisije o nepopolni implementaciji točke (i) petega odstavka 3. člena ter četrtega in petega odstavka 17. člena Direktive 2011/93/EU.

Točka (i) petega odstavka 3. člena Direktive 2011/93/EU namreč zlorabo položaja pri kršitvi spolne nedotakljivosti mladoletnih oseb opredeljuje kot »zlorabo položaja zaupanja, avtoritete ali vpliva«, kar je širše od opredelitve v tretjem odstavku 173. člena (zoper osebo, mlajšo od petnajst let) in drugem odstavku 174. člena (zoper osebo, staro nad petnajst let) KZ-1, ki zlorabo položaja zamejujeta še s pogojem, da je mladoletna oseba storilcu »zaupana v učenje, vzgojo, zdravljenje, varstvo ali oskrbo«.

Četrty in peti odstavek 17. člena Direktive 2011/93/EU pa v zvezi s krajevno veljavnostjo KZ-1 (tretja točka drugega poglavja KZ-1) oziroma sodno pristojnostjo določata, da sodna pristojnost države članice za kazniva dejanja po Direktivi 2011/93/EU ne sme biti odvisna od dejstva, da se ta kazniva dejanja v državi storitve ne obravnavajo kot kazniva (dvojna kaznivost), prav tako pa pregon osumljenca takega kaznivega dejanja ne sme biti odvisen od naznanitve oziroma predloga žrtve kaznivega dejanja za pregon, četudi to določa zakonodaja države storitve kaznivega dejanja. Hkrati Evropska komisija oporeka tudi določbam KZ-1, ki v zvezi z obravnavanimi kaznivimi dejanji, storjenimi v tujini, za določene položaje predpisuje tudi dovoljenje ministra oziroma ministrice za pregon.

V zvezi z univerzalno pristojnostjo drugi odstavek 13. člena KZ-1 določa pogoj dvojne kaznivosti, hkrati pa v zvezi s to določbo in tudi v zvezi z določbo 12. člena (kaznivo dejanje, ki ga v tujini stori državljani Republike Slovenije) v drugem odstavku 14. člena KZ-1 določa, da se storilec kaznivega dejanja v Republiki Sloveniji ne preganja, če je v tujem zakonu določeno, da se preganja le na zahtevo oškodovanca, ta pa ni bila vložena ali je bila umaknjena. Pogoj dvojne kaznivosti v zvezi s položaji iz 12. ter prvega in drugega odstavka 13. člena je določen tudi v tretjem odstavku 14. člena KZ-1, dovoljenje ministra oziroma ministrice za pravosodje za pregon pa v četrtem in sedmem odstavku 14. člena KZ-1.

Podobno izključitev dvojne kaznivosti in predloga oškodovanca za pregon določa tudi Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava⁴ (v nadaljnjem besedilu: Direktiva (EU) 2017/1371) v točki (b) prvega odstavka in v četrtem odstavku 11. člena.

Prav tako izključitev dvojne kaznivosti in predloga oškodovanca za pregon določata tudi tretji in četrti odstavek 44. člena Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima⁵ (v nadaljnjem besedilu: Istanbulska konvencija).

Glede na navedeno je treba 11. člen KZ-1, ki določa veljavnost KZ-1 za nekatera kazniva dejanja, storjena v tujini, dopolniti z dodatno navedbo kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost (zoper mladoletne žrtve po Direktivi 2011/93/EU, za polnoletne žrtve pa

⁴ UL L 198/29 z dne 28. 7. 2017.

⁵ Zakon o ratifikaciji; Uradni list RS, št. 1/15 – Mednarodne pogodbe.

po Istanbulske konvenciji) ter kaznivih dejanj, storjenih na škodo Evropske unije (po Direktivi (EU) 2017/1371).

Z navedenim bi lahko nastal položaj neenakosti na področju pregona storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost polnoletnih oseb (in oseb, starejših od petnajst let), saj šesta odstavka 170. in 171. člena KZ-1 določata pregon na predlog za primere kaznivih dejanj posilstva in spolnega nasilja, storjene proti osebi, s katero storilec živi v zakonski, zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni skupnosti. Po predlagani dopolnitvi 11. člena KZ-1 namreč v zvezi s kaznivimi dejanji zoper spolno nedotakljivost, storjenimi v tujini, za pregon storilca v Republiki Sloveniji (glede na namen predlagatelja oziroma zakonodajalca) predlog za pregon ne bo potreben, četudi bi ga predpisavala zakonodaja države storitve, če bi šlo za pregon storilca navedenega kaznivega dejanja, storjenega na ozemlju Republike Slovenije, pa bi bil predlog žrtve še vedno potreben. Lahko bi ocenili tudi obratno, torej da predlagana dopolnitev 11. člena KZ-1 ne bi dosegla učinka, saj bi se za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost, storjena v tujini, uporabljal KZ-1, ta pa bi v šestih odstavkih 170. in 171. člena še vedno določal pregon storilca na predlog in torej uskladitev ne bi bila dosežena.

Zato je treba predlagati še črtanje šestih odstavkov 170. in 171. člena KZ-1, kar tudi pomeni del implementacije Istanbulske konvencije in s tem tudi izpolnitev priporočila pristojne Skupine strokovnjakov za ukrepanje proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini (v nadaljnjem besedilu: GREVIO) iz osnovnega ocenjevalnega kroga, ki je potekal v letu 2021.⁶

Preostala uskladitev z navedeno konvencijo (predvsem kaznivo dejanje poškodovanja ženskih spolnih organov) pa bo predlagana v večji noveli KZ-1, ki je načrtovana.

1. 2. Odvzem življenja v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti:

Uboji oziroma umori v družinskih ali drugih trajnejših življenjskih skupnostih ali po njihovem razpadu so večinoma posledica predhodnega nasilja v družini ali v drugi trajnejši življenjski skupnosti. V opredelitev sodijo intimno-partnerski odvzemi življenj, odvzemi življenj med starši in otroci, med sorojenci ter odvzemi življenj med drugimi, ki živijo v trajnejši življenjski skupnosti.

Ena od, žal pogostejših, oblik odvzema življenja v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti ali zaradi nje (po razpadu) je femicid, ki je oznaka za naklepen umor ženske zaradi njenega spola, po širših definicijah pa v poimenovanje sodijo vsi odvzemi življenj deklicam in ženskam. V politikah, pravi in raziskavah se uporablja ožja definicija – torej umor ženske zato, ker je ženska. Storilci so večinoma moški; predvsem pri »umorih zaradi časti« pa se kot storilke umorov deklic ali žensk pojavljajo tudi ženske članice družine.

Raziskovalno obstaja več vrst femicida:

- v intimni skupnosti: s strani sedanjega ali bivšega moža ali fanta. Mednarodne študije kažejo, da je 35% umorov žensk na globalnem nivoju storjenih s strani aktualnih ali bivših intimnih partnerjev. Takih umorov, kjer so žrtve moški, je 5% (ženske te umore storijo pogosto v prekoračeni samoobrambi);

⁶ Odbor držav članic Istanbulske konvencije – Priporočila Sloveniji za implementacijo št. IC-CP/Inf(2021)10 z dne 7. 12. 2021.

- v imenu časti: deklica ali ženska je umorjena s strani moškega ali ženskega člana družine, največkrat zaradi »seksualnih ali drugih moralnih zdrsov«; gre za tragično posledico in ekspliciten prikaz zakoreninjene in kulturno sprejete diskriminacije deklic in žensk;
- v povezavi z doto: večinoma znano v Indiji; gre za umore pravkar poročenih žensk s strani nove družine zaradi nezadostne dote;
- ne-intimni: storilec ni sedanji ali pretekli partner žrtve, večinoma povezano s spolnim napadom in večinoma naključno. Skrb vzbujajo sistematični umori v Južni Ameriki v zadnjih 10 – 15 letih.

Femicid je najbolj brutalna in ekstremna manifestacija kontinuuma nasilja nad deklicami in ženskami ter njegovega stopnjevanja od verbalnega nadlegovanja in drugih čustvenih zlorab, preko fizičnih in spolnih zlorab.

Kakor femicid ni prepoznan samo v okviru družinskih in drugih življenjskih skupnosti, ampak širše, tako tudi ne moremo vseh odvzemov življenja v okviru takih skupnosti opredeliti kot femicid. Lahko gre tudi za uboje oziroma umore moških, staršev, starih staršev, bratov, sester, otrok. Nagibi, vzroki, psihologija za vsakim od teh dejanj so drugačni tako na abstraktni kot tudi na konkretni ravni, gre pa v vseh teh primerih za prezentacijo najhujšega nasilja – pogosto njegovo kulminacijo – v celici družbe, kjer upravičeno pričakujemo vse kaj drugega, kot nasilje.

Ker gre glede na raziskave po navadi za stopnjevanje nasilnega odnosa (govorimo lahko celo o umoru kot posledici trajnejšega domačega nasilja) je treba poudariti pomembnost tega, da žrtve vsakršno nasilje takoj prijavijo pristojnim organom. Najprej je to pomembno zaradi zagotovitve njihove lastne varnosti, hkrati pa se le tako lahko vzpostavijo pogoji za ustrezno kazensko-pravno reakcijo pristojnih organov (stopnjevanje prekršek – kaznivo dejanje; pogoji za uporabo osebnih omejevalnih ukrepov v kazenskem postopku in podobno). Hkrati pa velja tudi na ravni zakona, z bolj konkretno, a še vedno zadosti abstraktno opredelitvijo oziroma dopolnitvijo znakov kaznivega dejanja umora sporočiti posebno zavržnost takih dejanj. Ob tem seveda ne smemo pozabiti na stalno spremljanje področja in poudarek na ukrepih socialne, družinske in drugih politik za preprečevanje nasilja.

Republika Slovenija je Istanbulsko konvencijo ratificirala v letu 2015, zato so bile prve uskladitve z njenimi določbami opravljene že v noveli KZ-1C⁷, s katero sta bili v KZ-1 dodani dve novi kaznivi dejanji – gre za kaznivo dejanje prisilne sklenitve zakonske zveze ali vzpostavitve podobne skupnosti po 132.a členu KZ-1 in kaznivo dejanje zalezovanja po 134.a členu KZ-1.

Kasneje so bila z novelo KZ-1H⁸, ki je bila sprejeta na predlog poslancev, v zakonodajnem postopku pa je z amandmaji sodelovala tudi Vlada Republike Slovenije, kazniva dejanja posilstva po 170. členu, spolnega nasilja po 171. členu in spolne zlorabe slabotne osebe po 172. členu KZ-1 dopolnjena po modelu afirmativnega soglasja (»da pomeni da«) v temeljnih oblikah navedenih kaznivih dejanj, kar tudi pomeni del implementacije določb Istanbulske konvencije.

Naslednji del implementacije Istanbulske konvencije izhaja iz prejšnje točke te uvodne obrazložitve (spremembe 11., 170. in 171. člena KZ-1).

Istanbulska konvencija sicer v V. poglavju, ki opredeljuje materialno-pravne določbe, ne določa posebej kaznivega dejanja umora v zakonski ali drugi podobni zvezi ali zaradi nje oziroma širše

⁷ Uradni list RS, št. 54/15.

⁸ Uradni list RS, št. 95/21.

umora v domačem okolju in tudi ne kaznivega dejanja, imenovanega femicid. Iz Petega splošnega poročila o aktivnostih GREVIO v letu 2023⁹ pa izhaja, da so umori žensk in deklic, ki so povezani s spolom (femicid oziroma feminicid), smrtonosna končna točka kontinuuma več prekrivajočih se in med seboj povezanih oblik nasilja na podlagi spola.

Kot že navedeno, odvzemi življenja v družinskih ali drugih trajnejših življenjskih skupnostih pogosto sledijo predhodnim izkušnjam fizične, spolne ali čustvene zlorabe, zato tudi GREVIO pozorno spremlja, ali bodo države članice Istanbulske konvencije sprejele ustrezne ukrepe za spremljanje in analiziranje problematike že pri nižjih stopnjah nasilja v konkretnih primerih, ter da pristojni organi pripravljajo ustrezne ocene tveganja smrtnosti, resnosti razmer in nevarnosti ponavljanja nasilja (50. in 51. člen Istanbulske konvencije).

Glede na raziskave Urada Združenih narodov za droge in kriminal je bilo globalno v letu 2023 v povezavi s spolom ubitih 51.100 deklic in žensk, večinoma s strani intimnih partnerjev ali drugih družinskih članov. V Republiki Sloveniji gre po podatkih Policije za dva do deset takih umorov na letni ravni.

KZ-1 v 116. členu določa kaznivo dejanje umora. Predpisana je kazen najmanj petnajstih let zapora (za razliko od uboja po 115. členu KZ-1, kjer je za temeljno obliko predpisana kazen od petih do petnajstih let zapora, za kvalificirano obliko pa od desetih do petnajstih let zapora). V opisu kaznivega dejanja umora, ki je pravzaprav kvalificirana oblika uboja, je že v veljavnem besedilu kar nekaj okoliščin, ki lahko pomenijo tudi femicid oziroma bolj pravilno – glede na načelo enakosti pred zakonom – umor v partnerski oziroma širše življenjski skupnosti ali zaradi nje.

Vsa obravnavana dejanja bi torej že po veljavni ureditvi lahko kvalificirali kot umor (na primer z znaki kaznivega dejanja po 116. členu KZ-1 »na zahrbtnen način«, »iz brezobzirnega maščevanja« ali »iz kakšnih drugih nizkotnih nagibov«), hkrati pa predlagatelj ocenjuje kot ustrezno, da se že na nivoju zakona izpostavi posebno zavržnost obravnavanih dejanj.

Glede na resnost problematike nasilja, ki se dogaja in v konkretnih primerih eskalira v najbolj bližnji oziroma intimni celici družbe, kjer vsi pričakujemo ravno nasprotno – torej razumevanje in toplino – predlagatelj ocenjuje, da je treba z dopolnitvijo okoliščin kaznivega dejanja umora z bolj izrecnimi okoliščinami umora v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti, ki je posledica stopnjevanega nasilja, že na načelni ravni sporočiti sicer po naši oceni večinsko sprejeto in edino pravilno dejstvo oziroma stališče, da je vsaka oseba tako z vidika spolnosti (brez soglasja) kot tudi z vidika drugega nasilja nedotakljiva (tudi) v situacijah, ko gre za bližnje osebe.

1. 3. Odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. Up-410/21 in U-I-79/24 z dne 20. 11. 2024¹⁰:

Z navedeno odločbo je Ustavno sodišče Republike Slovenije odločilo, da je KZ-1 v neskladju z Ustavo Republike Slovenije¹¹ (v nadaljnjem besedilu: Ustava), ker pri izreku pogojne obsodbe ne določa vštovanja časa preizkusne dobe, ki je v zvezi z istim kaznivim dejanjem že pretekel do razveljavitve prejšnje pravnomočne sodne odločbe.

⁹ Peto splošno poročilo o aktivnosti GREVIO v letu 2023: <https://rm.coe.int/5th-general-report-on-grevio-s-activities/1680b1f78f>.

¹⁰ Uradni list RS, št. 107/24.

¹¹ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13, 75/16 in 92/21.

Državni zbor Republike Slovenije mora navedeno protiustavnost odpraviti v roku enega leta po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

Za vmesni čas je Ustavno sodišče Republike Slovenije določilo način izvršitve tako, da morajo sodišča do uveljavitve drugačne zakonske ureditve pri izreku pogojne obsodbe všteti čas preizkusne dobe, ki je v zvezi z istim kaznivim dejanjem že potekel do razveljavitve prejšnje pravnomočne sodne odločbe.

Tako je Ustavno sodišče Republike Slovenije odločilo, ker KZ-1 v 56. členu določa všteti čas pripora in prejšnje kazni v izrečeno kazen zavora in denarno kazen, ter pri tem upošteva tudi globe za prekrške in disciplinske kazni, ki se všteta v kazen, izrečeno za kaznivo dejanje, katerega znaki imajo tudi znake prekrška ali kršitve vojaške discipline. Hkrati pa KZ-1 upoštevanja oziroma všteti čas preteklega preizkusnega doba iz pogojne obsodbe za primer, ko se sodba razveljavi in je pogojna obsodba ponovno izrečena v ponovljenem sojenju, ne določa.

Ker tudi preizkusna doba v pogojni obsodbi (ki je sicer opozorilna sankcija in ne kazen) po presoji Ustavnega sodišča Republike Slovenije pomeni kaznovanje, navedeno stanje ureditve vsebuje pravno praznino in posledično pomeni kršitev 31. člena Ustave (»prepoved ponovnega sojenja o isti stvari«) v delu, ki se nanaša na kaznovanje.

Glede na navedeno je treba v petem poglavju KZ-1 (»opozorilne sankcije«), ki določa tudi pravila v zvezi s pogojno obsodbo, določiti pravilo všteti čas do razveljavitve pravnomočne sodbe prestane preizkusne dobe v izrečeno pogojno obsodbo v novem sojenju.

1. 4. Odbor strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje ukrepov proti pranju denarja in financiranju terorizma (v nadaljnjem besedilu: MONEYVAL):

Mednarodna konvencija o zatiranju financiranja terorizma¹² (v nadaljnjem besedilu: Mednarodna konvencija) je bila podlaga za določitev kaznivega dejanja financiranja terorizma po 109. členu KZ-1 oziroma že prej kaznivega dejanja financiranja terorističnih dejanj po 388.a členu prej veljavnega Kazenskega zakonika¹³ (KZ).

Mednarodna konvencija v 2. členu določa, da oseba stori kaznivo dejanje v smislu te konvencije (financiranje terorizma), če neposredno ali posredno, nezakonito in naklepno zagotovi ali zbere sredstva z namenom, da se uporabijo, ali z vednostjo, da se bodo v celoti ali delno porabila za storitev:

- a) dejanj, ki so v konvencijah iz Aneksa Mednarodne konvencije določena kot kazniva, ali
- b) vsakega drugega dejanja, katerega cilj je povzročiti smrt ali hudo telesno poškodbo civilne ali druge osebe, ki ne sodeluje v sovražnostih v oboroženem spopadu, in je namen takšnega dejanja prestrašiti ljudi ali prisiliti vlado ali mednarodno organizacijo, da stori ali opusti kakšno dejanje.

V Aneksu Mednarodne konvencije iz zgornje točke a) so naštet naslednje konvencije:

1. Konvencija o zatiranju nezakonite ugrabitve zrakoplovov, sestavljena v Haagu 16. decembra 1970,

¹² Zakon o ratifikaciji; Uradni list RS, št. 82/04.

¹³ Uradni list RS, št. 95/04 – UPB1 in 55/08 – KZ-1.

2. Konvencija o zatiranju nezakonitih dejanj zoper varnost civilnega zrakoplovstva, sestavljena v Montrealu 23. septembra 1971,
3. Konvencija o preprečevanju in kaznovanju kaznivih dejanj zoper mednarodno zaščitene osebe, vključno z diplomatskim osebjem, ki jo je 14. decembra 1973 sprejela Generalna skupščina ZN,
4. Mednarodna konvencija o preprečevanju jemanja talcev, ki jo je 17. decembra 1979 sprejela Generalna skupščina ZN,
5. Konvencija o fizičnem varovanju jedrskega materiala, sprejeta na Dunaju 3. marca 1980,
6. Protokol o zatiranju nezakonitih nasilnih dejanj na letališčih za mednarodni civilni zračni promet kot dopolnilo Konvencije o zatiranju nezakonitih dejanj zoper varnost civilnega zrakoplovstva, sestavljen v Montrealu 24. februarja 1988,
7. Konvencija za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost pomorske plovbe, sestavljena v Rimu 10. marca 1988,
8. Protokol za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost ploščadi, postavljenih na epikontinentalnem pasu, sestavljen v Rimu 10. marca 1988 in
9. Mednarodna konvencija o zatiranju terorističnih bombnih napadov, ki jo je 15. decembra 1997 sprejela Generalna skupščina ZN.

V letu 2016 in 2017 je potekal peti krog ocenjevanja ukrepov Republike Slovenije proti pranju denarja in financiranju terorizma s strani odbora MONEYVAL. Republika Slovenija je priporočila iz petega kroga ocenjevanja po večini že izpolnila, v usklajevanju in presoji zadnjega poročila Republike Slovenije o izpolnjevanju priporočil v okrepljenem spremljanju pa je bilo ocenjeno, da v KZ-1 obstajajo še manjše pomanjkljivosti glede implementacije nekaterih konvencij iz Aneksa k Mednarodni konvenciji, kot sledi:

- *Konvencija o fizičnem varovanju jedrskega materiala*¹⁴, sprejeta na Dunaju 3. marca 1980, in *Mednarodna konvencija o zatiranju terorističnih bombnih napadov*¹⁵, ki jo je 15. decembra 1997 sprejela Generalna skupščina ZN: v prvi odstavku 109. člena KZ-1 je treba dodati še sklicevanji na 314. in 334. člen KZ-1;
- *Konvencija o zatiranju nezakonite ugrabitve zrakoplovov*¹⁶, sestavljena v Haagu 16. decembra 1970: ustrezno je opisu kaznivega dejanja treba dodati »or by any other form of intimidation« v 329. členu KZ-1;
- *Konvencija o zatiranju nezakonitih dejanj zoper varnost civilnega zrakoplovstva*¹⁷, sestavljena v Montrealu 23. septembra 1971: treba je odpraviti pomanjkljivost, da je prvi odstavek 330. člena KZ-1 vezan le na nasilje zoper posadko letala, ne pa na nasilje zoper kogarkoli na letalu;
- *Konvencija za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost pomorske plovbe*¹⁸, sestavljena v Rimu 10. marca 1988: v zvezi z ladjami oziroma plovili je inkriminirana le ugrabitev v 329. členu KZ-1, dodati pa je treba še primerljiva dejanja, kot so v 330. členu KZ-1 inkriminirana v zvezi z letali;
- *Protokol za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost ploščadi, postavljenih na epikontinentalnem pasu*¹⁹, sestavljen v Rimu 10. marca 1988: kaznivo dejanje je v KZ-1 vključeno le v okvir kaznivega dejanja terorizma po 108. členu (manjka pa inkriminacija specifičnega kaznivega dejanja brez tako imenovanega »terorističnega namena«). V skladu s Protokolom »ploščad«

¹⁴ Prevezeta od bivše SFRJ.

¹⁵ Zakon o ratifikaciji; Uradni list RS, št. 2/03 – Mednarodne pogodbe.

¹⁶ Prevezeta od bivše SFRJ.

¹⁷ Prevezeta od bivše SFRJ.

¹⁸ Zakon o ratifikaciji; Uradni list RS, št. 66/03 – Mednarodne pogodbe.

¹⁹ Zakon o ratifikaciji; Uradni list RS, št. 66/03 – Mednarodne pogodbe.

pomeni umetni otok, postroj ali napravo, ki je zaradi raziskovanja ali izkoriščanja virov ali iz drugih gospodarskih razlogov stalno pritrjena na morsko dno.

Glede na to, da se je v okviru MONEYVAL že pričel šesti krog ocenjevanja držav članic in je tudi Republika Slovenija že prejela vprašalnik, ki bo podlaga tudi za obisk ocenjevalne misije MONEYVAL v letu 2025, je še toliko pomembneje čimprej sprejeti še spremembe in dopolnitve, predlagane s tem Predlogom zakona, saj bo treba v šestem krogu ocenjevanja poročati tudi o spremembah, ki so vključene v ta Predlog zakona.

Odgovore na vprašalnik za šesti krog mora Republika Slovenija navedenemu odboru Sveta Evrope posredovati do 17. 3. 2025, ocenjevalna misija pa bo v Sloveniji od 29. 9. do 10. 10. 2025. V skladu s pravili odbor MONEYVAL pri ocenjevanju upošteva le predpise, ki so uveljavljeni do oddaje odgovorov na vprašalnik ali pogojno še tisto, kar je takrat vsaj že posredovano DSrčavnemu zboru Republike Slovenije in je sprejeto v doglednem času.

Če bo Predlog KZ-1K sprejet prepozno, lahko MONEYVAL v šestem krogu ocenjevanja sproži poseben, strožji postopek, ki ima lahko več faz, ki si sledijo glede na vztrajanje države pri neizpolnitvi oziroma nesposobnost države za izpolnitev:

1. država prejme poziv generalnega sekretarja Sveta Evrope,
2. obisk MONEYVAL »misije na visoki ravni« (*»high level mission«*),
3. javna objava MONEYVAL-a, naj ostale članice odbora smatrajo državo kot bolj tvegano z vidika pranja denarja in financiranja terorizma (neke vrste »siva lista«),
4. država pade pod nadzor ICRG (*»International Cooperation Review Group«*) v okviru FATF, kar lahko pomeni poročanje o poteku postopkov za izpolnitev priporočil oziroma zagovarjanje na zasedanjih FATF v Parizu štiri do petkrat letno.

Iz navedenega izhaja, da ima neizpolnitev priporočil lahko občutne posledice za Republiko Slovenijo, med drugim tudi za gospodarstvo.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

En od ciljev Predloga zakona je dodatna uskladitev KZ-1 z Direktivo 2011/93/EU, Direktivo (EU) 2017/1371, Istanbulske konvencije ter nekaterimi konvencijami s področja preprečevanja pranja denarja oziroma predvsem financiranja terorizma.

Predlog zakona prinaša tudi uskladitev KZ-1 z Ustavo na podlagi odločbe Ustavnega sodišča RS št. Up-410/21 in U-I-79/24 z dne 20. 11. 2024.

2.2 Načela

V Predlogu zakona sta upoštevani načeli sorazmernosti pri predpisovanju kazenskih sankcij in individualizacije pri izrekanju kazenskih sankcij.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami KZ-1, ki pomenijo implementacijo določb direktiv Evropske unije in multilateralnih konvencij, se uresničujeta 8. in 153. člen Ustave, ki med drugim določata, da morajo biti zakoni in drugi predpisi v skladu s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo

Republiko Slovenijo. V 8. členu Ustave Republike Slovenije je sicer tudi določeno, da se ratificirane mednarodne pogodbe uporabljajo neposredno, vendar navedeno (predvsem) v kazenskem materialnem pravu ni mogoče. V skladu z načelom »*lex certa*« oziroma načelom zakonitosti v kazenskem pravu iz 28. člena Ustave neposredna uporaba mednarodnih pogodb v delu, kjer določajo obveznost držav, da določena ravnanja določijo kot kazniva dejanja, ni mogoča, saj večinoma opredeljujejo le splošen opis dejanja brez določene sankcije.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev

- konkreten opis predlaganih rešitev:

2. 3. 1. Direktiva 2011/93/EU Evropskega parlamenta in sveta z dne 13. 12. 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnem izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2004/68/PNZ (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2011/93/EU):

V skladu s točko (i) petega odstavka 3. člena Direktive 2011/93/EU sta opredelitvi »zlorabe položaja« v tretjem odstavku 173. člena (zoper osebo, mlajšo od petnajst let) in drugem odstavku 174. člena (zoper osebo, staro nad petnajst let) KZ-1 spremenjeni tako, da je zlorabi položaja dodano še besedilo »zaupanja, avtoritete ali vpliva«, ki zlorabo opiše, črtano pa je besedilo, da je mladoletna oseba storilcu »zaupana v učenje, vzgojo, zdravljenje, varstvo ali oskrbo«, kar po oceni Evropske komisije položaj zlorabe preveč omejuje.

Glede na to, da četrti in peti odstavek 17. člena Direktive 2011/93/EU v zvezi s krajevno veljavnostjo KZ-1 oziroma sodno pristojnostjo določata, da sodna pristojnost države članice za kazniva dejanja po Direktivi 2011/93/EU ne sme biti odvisna od dejstva, da se ta kazniva dejanja v državi storitve ne obravnavajo kot kazniva (dvojna kaznivost), prav tako pa pregon osumljenca takega kaznivega dejanja ne sme biti odvisen od naznanitve oziroma predloga žrtve kaznivega dejanja za pregon (četudi to določa zakonodaja države storitve kaznivega dejanja), je predlagana **dopolnitev 11. člena KZ-1**, ki določa veljavnost KZ-1 za nekatera kazniva dejanja, storjena v tujini. V predlagani novi alineji so navedena kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost – ne le zoper mladoletne žrtve (po Direktivi 2011/93/EU), ampak tudi v zvezi s polnoletnimi žrtvami (kjer enako zahteva Istanbulska konvencija) ter v zvezi s kaznivimi dejanji, storjenimi na škodo Evropske unije (kjer gre za zahtevo po Direktivi (EU) 2017/1371).

V skladu z opisano dopolnitvijo 11. člena KZ-1 za obravnavana kazniva dejanja ne bodo več veljala pravila drugega odstavka 13. člena KZ-1, ki določa pogoj dvojne kaznivosti. Prav tako ne bo veljalo pravilo, ki v zvezi s to določbo in tudi v zvezi z določbo 12. člena (kaznivo dejanje, ki ga v tujini stori državljan Republike Slovenije) v drugem odstavku 14. člena KZ-1 določa, da se storilec kaznivega dejanja v Republiki Sloveniji ne preganja, če je v tujem zakonu določeno, da se preganja le na zahtevo oškodovanca, ta pa ni bila vložena ali je bila umaknjena. Pogoj dvojne kaznivosti v zvezi s položaji iz 12. ter prvega in drugega odstavka 13. člena je določen tudi v tretjem odstavku 14. člena KZ-1, dovoljenje ministra oziroma ministrice za pravosodje za pregon pa v četrtem in sedmem odstavku 14. člena KZ-1, ki v skladu s predstavljeno dopolnitvijo 11. člena KZ-1 prav tako ne bosta relevantna v zvezi z obravnavanimi kaznivimi dejanji.

Z navedenim bi lahko nastal položaj neenakosti na področju pregona storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost polnoletnih oseb (in oseb, starejših od petnajst let), saj šesta odstavka 170. in 171. člena KZ-1 določata pregon na predlog za primere kaznivih dejanj posilstva in spolnega nasilja, storjene proti osebi, s katero storilec živi v zakonski, zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni skupnosti. Zato Direktiva 2011/93/EU in Istanbulska konvencija pregon storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost na predlog izključujeta tudi v postopkih brez mednarodnega elementa, posledično je predlagano še črtanje **šestih odstavkov 170. in 171. člena KZ-1**.

2. 3. 2. Odvzem življenja v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti:

Iz razlogov, predstavljenih v 1. točki te obrazložitve, je predlagana **nova 4. točka v 116. členu KZ-1**, ki določa kaznivo dejanje umora. Kot kvalifikatorno okoliščino umora predlagana nova točka določa storitev takega dejanja v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti ter tudi v pretekli taki skupnosti, če je dejanje s preteklo skupnostjo povezano.

Okoliščine vseh odvzemov življenja v takih skupnostih ali zaradi njih ne izpolnjujejo znakov take posebne zavržnosti (na primer žrtev preteklega nasilja v določenem trenutku vzame življenje tistemu, ki je nad njo izvajal nasilje), ki mora biti izpolnjena, da je upravičena strožja kvalifikacija in posledično strožje kaznovanje (umor kot kvalificirana oblika uboja po 115. členu KZ-1). Zato je tako imenovani »inkriminaciji statusa«, ki je preširoka, dodan še kvalifikatorni znak, da gre za stopnjevanje čustvene, spolne ali druge fizične zlorabe. Navedena okoliščina se v kazenskem postopku lahko izkaže s klasičnimi dokaznimi sredstvi, na primer s pričami, poročili pristojnih organov (centri za socialno delo, policija in podobno) in ne nujno s predhodnimi pravnomočnimi obsodbami.

Okoliščine storitve v »družinski skupnosti« ali »drugi trajnejši življenjski skupnosti« oziroma »takšni skupnosti, ki je razpadla, je pa dejanje s preteklo skupnostjo povezano«, so povzete po 191. členu KZ-1, ki določa kaznivo dejanje nasilja v družini, katerega kulminacijo lahko predstavlja tudi najbolj skrajno dejanje – torej odvzem življenja. Glede na to, da je kaznivo dejanje po 191. členu v KZ-1 vključeno že od njegove uveljavitve v letu 2008, in da je primerljivo kaznivo dejanje določal že prej veljavni Kazenski zakonik²⁰ (v nadaljnjem besedilu: KZ), v zvezi z obravnavano temo obstaja bogata sodna praksa, povzeta tudi v Velikem znanstvenem komentarju Posebnega dela Kazenskega zakonika²¹ (v nadaljnjem besedilu: Veliki komentar) – 2. knjiga.

Hkrati je besedilo nove 4. točke 116. člena KZ-1 predlagano toliko splošno, da lahko zajame tako femicide (torej umor deklice ali ženske zaradi spola) kot tudi druge umore v okviru tako opredeljenih skupnosti (na primer staršev, starih staršev, otrok, partnerjev ne glede na spol), če izpolnjujejo pogoj predhodnega nasilja s strani storilca.

Predlagana nova okoliščina, ki kaznivo dejanje kvalificira kot umor, bi bila lahko določena tudi v veljavni 4. točki 116. člena KZ-1. Zaradi olajšane možnosti statističnega spremljanja pa je predlagana v novi 4. točki, s preštevilčenjem dosedanjih 4. in 5. točke, saj na primer Statistični urad Republike Slovenije v svoji statistiki »Kriminaliteta« statistične podatke na letnem nivoju zbira po posameznih točkah in odstavkih kaznivih dejanj.

²⁰ Uradni list RS, št. 95/04 – UPB1 in 55/08 – KZ-1.

²¹ Veliki znanstveni komentar Posebnega dela Kazenskega zakonika; Uredniki: dr. Damjan Korošec, dr. Katja Filipčič, Stojan Zdošek; Uradni list RS in Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana 2019.

Ker gre v okviru družinskih in drugih podobnih skupnosti torej lahko tudi za umore žensk in deklic s strani sorodnikov, ki niso njihovi intimni partnerji (na primer umori iz časti), pa tudi za taka skrajna dejanja kot eskalacijo nasilja oziroma zlorab bližnjih oseb zoper druge bližnje osebe (na primer starše, stare starše, partnerje ne glede na spol, sorojence), so predlagane nove okoliščine umora zapisane tako, da lahko zajamejo vsa obravnavana dejanja znotraj družinskih in drugih trajnejših življenjskih skupnosti.

2. 3. 3. Odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. Up-410/21 in U-I-79/24 z dne 20. 11. 2024:

V poglavju o opozorilnih sankcijah je na podlagi navedene odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije predlagan **novi 58.a člen KZ-1**.

KZ-1 namreč določa vštetevanje pripora in prejšnje kazni v izrečeno kazen zapora in denarno kazen, ne določa pa vštetevanja pretekle preizkusne dobe iz pogojne obsodbe za primer, ko se sodba razveljavi in je v novem sojenju ponovno izrečena pogojna obsodba.

Glede na navedeno predlagani novi člen po vzoru načina izvršitve, ki ga je določilo Ustavno sodišče Republike Slovenije, določa, da se čas preizkusne dobe, ki je potekel do razveljavitve pranomodne sodne odločbe, vštete v preizkusno dobo v (novi) izrečeni pogojni obsodbi za isto kaznivo dejanje.

2. 3. 4. Odbor strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje ukrepov proti pranju denarja in financiranju terorizma (v nadaljnjem besedilu: MONEYVAL):

Na podlagi Konvencije o fizičnem varovanju jedrskega materiala je **v prvem odstavku 109. člena KZ-1** (financiranje terorizma), ki določa financiranje izvršitve katerih kaznivih dejanj pomeni kaznivo dejanje financiranja terorizma, treba dodati še sklicevanje na 314. člen KZ-1, ki določa kaznivo dejanjepovzročitve splošne nevarnosti, in na 334. člen KZ-1, ki določa kaznivo dejanje protipravnega ravnanja z jedrskimi in drugimi nevarnimi radioaktivnimi snovmi.

Glede na Konvencijo o zatiranju nezakonite ugrabitve zrakoplovov (točka (a) prvega odstavka 1. člena) je v opisu kaznivega dejanja ugrabitve zrakoplova ali plovila po **329. členu KZ-1** poleg sile ali grožnje, da bo uporabljena sila, predlagan še znak »ali z drugim načinom ustrahovanja«.

V skladu s točko (a) prvega odstavka 1. člena Konvencije o zatiranju nezakonitih dejanj zoper varnost civilnega zrakoplovstva je predlagana dopolnitev **prvega odstavka 330. člena KZ-1**, ki določa kaznivo dejanje napada na varnost zračnega prometa. V veljavnem besedilu prvega odstavka 330. člena KZ-1 je med drugim inkriminiran tudi napad na posadko civilnega zrakoplova, kar pa je ožje od zahtev navedene konvencije, ki zahteva inkriminacijo nasilnega dejanja zoper katerokoli osebo na zrakoplovu, če tak napad lahko ogrozi varnost zrakoplova.

Konvencija za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost pomorske plovbe (3. člen) v zvezi s plovili kot kazniva določa podobna dejanja, kot so v zvezi z zrakoplovi že določena v 330. in 331. členu KZ-1. Torej je v 329. členu poleg ugrabitve zrakoplova inkriminirana tudi ugrabitve plovila, 330. in 331. člen KZ-1 določata druga kazniva dejanja v zvezi s civilnim letalstvom, v zvezi s plovili pa ostala kazniva dejanja niso določena. Zato sta s tem Predlogom zakona predlagana **novi 331.a člen KZ-1**, ki bo določil še kaznivo dejanje napada na varnost pomorskega prometa, in **novi 331.b člen KZ-1**, ki

bo po vzoru 331. člena KZ-1 (zračni promet) določil še kaznivo dejanje uničenja ali odstranitve »znamenj«, namenjenih za varnost pomorskega prometa. Pomorski zakonik²² (v nadaljnjem besedilu: PZ) v 27. členu določa »objekte« za varnost plovbe in ne »znamenja«, kot je to določeno v veljavnem 331. členu KZ-1 v zvezi z zračnim prometom. Glede na navedeno je terminologija PZ uporabljena tudi v predlaganem novem 331.b členu KZ-1.

Objekti za varnost plovbe na plovnih poteh v teritorialnem morju in notranjih morskih vodah Republike Slovenije so v skladu z drugim odstavkom 27. člena PZ svetilniki, obalne luči, boje in druga znamenja, signalne in radijske postaje, optične, zvočne, električne, elektronske, radarske in druge naprave za varno plovo po morju, plovnih poteh in v pristaniščih.

Protokol za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost ploščadi, postavljenih na epikontinentalnem pasu, v 2. členu določa kazniva dejanja, povezana s takimi ploščadmi. Z novelo KZ-1B²³ je bilo kaznivo dejanje, povezano s ploščadmi v epikontinentalnem pasu vneseno v kaznivo dejanje terorizma (šesta alineja prvega odstavka 108. člena KZ-1). Kazniva dejanja terorizma po 108. členu KZ-1 so opredeljena s tako imenovanim »terorističnim namenom« – torej jih stori tisti, ki z namenom, da bi uničil ali hudo ogrozil ustavne, gospodarske, socialne ali politične temelje Republike Slovenije ali druge države ali mednarodne organizacije, da bi hudo zastrašil prebivalstvo oziroma da bi prisilil vlado Republike Slovenije ali druge države ali mednarodno organizacijo, da nekaj stori ali opusti, stori ali grozi, da bo storil, eno ali več v alinejah prvega odstavka 108. člena določenih dejanj. V skladu z navedenim Protokolom in po mnenju strokovnjakov odbora MONEYVAL, pa mora biti povzročitev nevarnosti na pritrjeni ploščadi v epikontinentalnem pasu kaznivo dejanje tudi, če je storjeno brez terorističnega namena. Glede na navedeno je v poglavju kaznivih dejanj zoper splošno varnost ljudi in premoženja predlagan **novi 315.a člen KZ-1**, ki bo tako kaznivo dejanje določil. Člen je uvrščen za kaznivo dejanje povzročitve splošne nevarnosti po 314. členu KZ-1 in kaznivo dejanje povzročitve nevarnosti pri gradbeni dejavnosti po 315. členu KZ-1.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za državni proračun ali druga javno finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil proračun že sprejet.

²² Uradni list RS, št. 62/16 – UPB, 41/17, 21/18 – ZN Org, 31/18 – ZPVZRZECEP, 18/21, 21/21 – popr. in 76/23.

²³ Uradni list RS, št. 91/11.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Prikaz ureditve v pravnem redu EU:

Direktiva 2011/93/EU v točki (i) petega odstavka 3. člena opredeljuje zlorabo položaja pri kršitvi spolne nedotakljivosti mladoletnih oseb kot »zlorabo položaja zaupanja, avtoritete ali vpliva«, brez nadaljnjega določanja tako položajev zaupanja kot tudi opredeljevanja poklicev, pri katerih do zlorabe lahko pride.

Četrty in peti odstavek 17. člena Direktive 2011/93/EU pa v zvezi s krajevno veljavnostjo KZ-1 (tretja točka drugega poglavja KZ-1) oziroma sodno pristojnostjo določata, da sodna pristojnost države članice za kazniva dejanja po Direktivi 2011/93/EU ne sme biti odvisna od dejstva, da se ta kazniva dejanja v državi storitve ne obravnavajo kot kazniva (dvojna kaznivost), prav tako pa pregon osumljenca takega kaznivega dejanja ne sme biti odvisen od naznanitve oziroma predloga žrtve kaznivega dejanja za pregon, četudi to določa zakonodaja države storitve kaznivega dejanja. Hkrati Evropska komisija oporeka tudi določbam KZ-1, ki v zvezi z obravnavanimi kaznivimi dejanji, storjenimi v tujini, za določene položaje predpisuje tudi dovoljenje ministra oziroma ministrice za pregon.

Podobno izključitev dvojne kaznivosti in predloga oškodovanca za pregon določa tudi **Direktiva (EU) 2017/1371** v točki (b) prvega odstavka in v četrtem odstavku 11. člena.

Prav tako izključitev dvojne kaznivosti in predloga oškodovanca za pregon določata tudi tretji in četrty odstavek 44. člena **Istanbulske konvencije**.

Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU:

FINANCIRANJE TERORIZMA

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA:

Financiranje terorizma v Zvezni republiki Nemčiji določa 89c člen nemškega Kazenskega zakona, po katerem se kaznuje tisti, ki zbira, sprejema ali zagotavlja premoženje v vednosti ali z namenom, da ga bo druga oseba uporabila za namene storitve naslednjih kaznivih dejanj:

1. umora v posebnih oteževalnih okoliščinah, umora, genocida, zločina proti človečnosti, vojnega zločina, telesnih poškodb ali telesnih poškodb, ki povzročijo hude telesne ali čustvene travme drugi osebi,
2. ugrabitve zaradi izsiljevanja ali zajema talcev,
3. kaznivega dejanja računalniške sabotaže, kaznivega dejanja uničenja zgradb ali struktur in kaznivega dejanja uničenja pomembne delovne opreme ali huda kazniva dejanja, ki predstavljajo javno nevarnost – kaznivo dejanje požiga, kaznivo dejanje povzročitve jedrske eksplozije, kaznivo dejanje eksplozije, kaznivo dejanje zlorabe ionizirajočega sevanja, kaznivo dejanje povzročitve poplave, kaznivo dejanje povzročitve javne nevarnosti z zastrupitvijo, kaznivo dejanje nevarnega vmešavanja v železniški, ladijski ali zračni promet, kaznivo dejanje prekinitve javnih storitev, kaznivo dejanje, kaznivo dejanje napada na zračni ali ladijski promet, kaznivo dejanje motenja telekomunikacijskih sistemov,
4. kaznivega dejanja zoper okolje,

5. določena kazniva dejanja iz Zakona o nadzoru vojaškega orožja,
6. kaznivega dejanja po 51. členu Zakona o orožju,
7. določenih izvršitvenih oblik kaznivega dejanje nepooblaščenega ravnanja z radioaktivnimi snovmi in drugimi nevarnimi snovmi in blagom ali kaznivega dejanja priprave eksplozije ali radioaktivnega sevanja,
8. kaznivega dejanje iz drugega odstavka 89c člena nemškega Kazenskega zakona (kdor sprejema ali zagotavlja premoženje z namenom, da bi storil eno od kaznivih dejanj iz prvega odstavka).

Za navedeno kaznivo dejanje je predpisana zaporna kazen od šestih mesecev do 10 let. Navedena kazen velja samo za primere iz zgornjih 1. do 7. točke, če je podan namen s kaznivimi dejanji, določenimi v teh določbah, resno ustrahovati prebivalstvo, s silo ali grožnjo s silo nezakonito prisiliti oblast ali mednarodno organizacijo, da nekaj stori ali ne stori, ali uničiti ali znatno oslabiti temeljne politične, ustavne, gospodarske ali družbene strukture države ali mednarodne organizacije, in ki glede na naravo ali posledice takih kaznivih dejanj lahko resno škodijo državi ali mednarodni organizaciji.

REPUBLIKA HRVAŠKA:

Kaznivo dejanje financiranja terorizma določa 98. člen hrvaškega Kazenskega zakona, v skladu s katerim se kaznuje tisti, ki neposredno ali posredno daje ali zbira sredstva z namenom, da bodo porabljena, ali z vedenjem, da bodo v celoti ali delno uporabljena za namene ali prispevanje k storitvi enega ali več naslednjih kaznivih dejanj: terorizem, javno spodbujanje terorizma, novačenje za terorizem, usposabljanje za terorizem, potovanje z namenom izvajanja terorizma, teroristično združevanje, priprava kaznivih dejanj zoper vrednote, ki jih ščiti mednarodno pravo, ugrabitev, uničenje ali poškodovanje javnih naprav, določene izvršitvene oblike kaznivega dejanja zlorabe radioaktivnih snovi, napad na letalo, ladjo ali stacionarno ploščad, ogrožanje prometa z nevarnim dejanjem ali sredstvi, umor osebe pod mednarodno zaščito, ugrabitev osebe pod mednarodno zaščito, napad na osebo pod mednarodno zaščito ali grožnja osebi pod mednarodno zaščito ali drugega kaznivega dejanja, katerega namen je povzročiti smrt ali hudo telesno poškodbo civilista ali druge osebe, ki ni aktivno vpletena v oboroženi spopad, če je namen dejanja ustrahovanje prebivalstva ali prisiljenje države ali mednarodne organizacije, da nekaj stori ali ne stori.

Predpisana je kazen zapora od enega do desetih let.

REPUBLIKA AVSTRIJA:

Kaznivo dejanje financiranja terorizma v Republiki Avstriji določa 278d člen Kazenskega zakona. Inkriminirana je zagotovitev ali zbiranje sredstev z namenom, da bodo uporabljena za izvršitev naslednjih kaznivih dejanj:

1. zračno piratstvo ali namerna grožnja varnosti letalstva,
2. izsiljevalna ugrabitev ali grožnja z ugrabitvijo,
3. napad na življenje, telo ali svobodo osebe, ki jo ščiti mednarodno pravo, nasilni napad na stanovanje, pisarno ali prevozno sredstvo ali grožnja z ogrožitvijo življenja, telesa ali svobode,
4. ogrožanje z jedrsko energijo ali ionizirajočim sevanjem, grožnja zaradi nedovoljene uporabe jedrskih snovi ali radioaktivnih snovi, ali drugo kaznivo dejanje pridobivanja jedrskega materiala ali radioaktivnih snovi ali grožnja zaradi kraje ali tatvine jedrskega materiala ali radioaktivnih snovi,

5. hud napad na življenje ali telo druge osebe na civilnem letališču, uničenje ali poškodovanje letališča ali zrakoplova, ki se nahaja na njem, ali prekinitev obratovanja letališča ali letališke službe, če je pri kaznivem dejanju uporabljeno orožje ali druga naprava s katero se ogrozi varnost letališča,

6. zračno piratstvo ali namerna grožnja letalski varnosti, če je objekt napada ladja ali fiksna ploščad ali oseba oziroma tovor, ki se nahaja na ladji ali fiksni ploščadi,

7. prevoz eksplozivne naprave ali druge smrtonosne naprave na javnem kraju, državni ali javni ustanovi, v prometnem sistemu ali oskrbovalnem objektu ali uporaba takih sredstev s prizadevanjem si za povzročitev smrti ali hude telesne poškodbe, če se povzroči uničenje lokacije, objekta ali sistema, ali, če je uničenje lahko povzroči znatno gospodarsko škodo,

8. kaznivega dejanja, ki vključuje povzročitev smrti ali hudih telesnih poškodb civilne osebe ali druge osebe, ki ni aktivno vključena v sovražnosti v oboroženem spopadu, če je namen dejanja zastraševanja skupine prebivalstva ali vlade, države ali mednarodne organizacije, da storijo ali se vzdržijo izvajanja svojih pristojnosti,

9. terorizem, usposabljanje za teroristične namene, dajanje navodil za izvršitev terorističnega dejanja, potovanje z namenom izvajanja terorizma.

Predpisana je kazen zapora od enega do desetih let.

VRSTA PREGONA V PRIMERU KAZNIVEGA DEJANJA ZOPER SPOLNO NEDOTAKLJIVOST V ZAKONSKI ALI IZVENZAKONSKI SKUPNOSTI

REPUBLIKA MALTA:

Po malteškem Kazenskem zakonu obstajata dva različna načina pregona (javni oziroma uradni in zasebni).

Za kaznivo dejanje posilstva na splošno velja, da se pregon sproži po uradni dolžnosti. V primerih posilstva med zakonci se pregon po uradni dolžnosti sproži le, če žrtev poda uradni predlog za pregon.

KRALJEVINA ŠVEDSKA:

Na Švedskem je posilstvo, tudi tisto v družinskem krogu, kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Švedska zakonodaja v zvezi z obravnavanimi dejanji določa koncept soglasja, kar pomeni, da je vsak spolni odnos brez izrecnega soglasja obravnavan kot posilstvo. Pregon se začne po uradni dolžnosti ne glede na želje žrtve, saj se šteje, da je posilstvo resno kaznivo dejanje, ki vpliva na celotno družbo.

REPUBLIKA HRVAŠKA:

Tudi na Hrvaškem je kaznivo dejanje posilstva določeno v Kazenskem zakonu. Spolni odnos brez soglasja je izenačen s posilstvom, pregon storilcev pa se, ne glede na to, ali se zgodi v družinskem krogu ali zunaj njega, začne po uradni dolžnosti.

ODVZEM ŽIVLJENJA V DRUŽINSKI ALI DRUGI TRAJNEJŠI ŽIVLJENJSKI SKUPNOSTI

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA:

Pri kaznivem dejanju »umora v obteževalnih okoliščinah« nemški Kazenski zakon kot kvalifikatorno okoliščino določa storitev »zaradi užitka ali spolne zadovoljitve, koristoljubnosti ali drugih nizkotnih nagibov«, pa tudi »zahrbtno in posebej kruto« storitev.

KRALJEVINA ŠPANIJA:

Španski Kazenski zakon strožjo kazen v zvezi z umorom določa, če je bila »žrtev mož ali žena ali bližnja oseba storilca(ke) v zvezi, ki je enakovredna poroki, ali bivši mož, žena, bližnja oseba«.

REPUBLIKA HRVAŠKA:

V skladu s hrvaškim Kazenskim zakonom je kot ena od oblik »hudega umora« določena okoliščina, da gre za »umor bližnje osebe ali osebe, ki jo je storilec že prej zlorabljal«.

Z enako predpisano kaznijo najmanj desetih let ali dolgotrajnega zapora je v posebnem členu predpisano še kaznivo dejanje »hudega umora ženske osebe«, ki ga stori tisti, ki vzame življenje ženski na podlagi spola.

KAZNIVA DEJANJA V ZVEZI Z ZRAČNIM PROMETOM IN POMORSKO PLOVBO

REPUBLIKA FRANCIJA:

V francoskem Kazenskem zakonu kazniva dejanja, ki ogrožajo varnost pomorske plovbe in zračnega prometa niso določena v posebnih členih. Navedeno pomeni, da se storilci takih dejanj preganjajo za kazniva dejanja ogrožanja življenja drugih in varnosti prometa na splošno, ki vključujejo tudi naklepna dejanja, ki povzročijo ali lahko povzročijo nesreče ali incidente v pomorskem ali zračnem prometu.

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA:

V nemškem kazenskem zakonu so kazniva dejanja, ki ogrožajo varnost pomorske plovbe in zračnega prometa, določena predvsem v 315. in 315.a členu.

Najprej gre za kaznivo dejanje nevarnih posegov v železniški, ladijski in zračni promet. Kaznivo dejanje v zvezi z izpostavljenimi vrstami prometa vključuje uničenje, poškodovanje ali odstranjevanje objektov ali naprav, ki služijo varnosti prometa, postavljanje ovir na prometne poti, dajanje napačnih signalov ali napačnih ukazov ter druga dejanja, ki lahko povzročijo nesrečo. Če navedena dejanja povzročijo nevarnost za življenje ali zdravje ljudi ali premoženje velike vrednosti, je predpisana kazen do deset let zapora.

V zvezi s pomorsko plovbo je določeno še posebno kaznivo dejanje, ki pa se nanaša le na upravljanje plovila v stanju nezmožnosti zaradi uživanja alkohola ali drugih opojnih snovi, upravljanje plovila brez potrebnih kvalifikacij ali dovoljenj ter na druge hude kršitve

predpisov o varnosti pomorskega prometa. Če z dejanji nastane nevarnost za življenje ali zdravje ljudi ali premoženje velike vrednosti, je predpisana kazen do pet let zapor ali denarna kazen.

KRALJEVINA ŠVEDSKA:

Švedski Kazenski zakonik, tako kot francoski, ne vsebuje posebnih določb, ki bi se izrecno nanašale na napade na varnost pomorske plovbe ali zračnega prometa.

V zvezi z obravnavanimi dejanji se zato v švedski ureditvi uporabljajo predvsem kazniva dejanja, ki se nanašajo na ogrožanje javne varnosti.

Posebej je določeno kaznivo dejanje nevarnega ravnanja v prometu. Gre za inkriminacijo neprevidnega oziroma malomarnega ravnanja v (kakršnemkoli) prometu.

Posebej je kot kaznivo dejanje določeno tudi upravljanje plovila ali zrakoplova pod vplivom alkohola ali drog, če takšno ravnanje ogroža varnost.

Švedski Kazenski zakon določa tudi kaznivo dejanje sabotáže, ki vključuje tudi dejanja zoper varnost zračnega prometa. Gre, na primer, za uničenje ali poškodovanje zrakoplovov ali navigacijskih naprav, ki povzročijo nevarnost za ljudi ali premoženje.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem zakona ne bo prinesel drugih posledic, razen navedenih.

7. RAZLOGI ZA OBRAVNAVO PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlagamo, da se predlog sprememb in dopolnitev zakona obravnava po skrajšanem postopku, ker gre za manjše spremembe in dopolnitve zakona.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 54/15, 6/16 – popr., 38/16, 27/17, 23/20, 95/21, 186/21, 105/22 – ZZNŠPP in 16/23) se v 11. členu:

- v prvi alineji črta beseda »ter«;
- pika na koncu druge alineje nadomesti z besedo »ter«;
- za drugo alinejo doda nova tretja alineja, ki se glasi:

»- kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in kazniva dejanja na škodo Evropske unije.«.

2. člen

Za 58. členom se doda novi 58.a člen, ki se glasi:

*»Vštevanje prejšnje preizkusne dobe
58.a člen*

Čas preizkusne dobe, ki je potekel do razveljavitve pravnomočne sodne odločbe, se všteje v preizkusno dobo v izrečeni pogojni obsodbi in pogojni obsodbi z varstvenim nadzorstvom za isto kaznivo dejanje.«.

3. člen

V 109. členu se v prvem odstavku za besedilom »307.,« doda besedilo »314.,« za besedilom »330.,« pa se doda besedilo »334.,«.

4. člen

V 116. členu se za 3. točko doda nova 4. točka, ki se glasi:

»4) kot stopnjevanje čustvene, spolne ali druge fizične zlorabe v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti ali po razpadu take skupnosti in je dejanje s preteklo skupnostjo povezano;«.

Dosedanji 4. in 5. točka postaneta 5. in 6. točka.

5. člen

V 170. členu se v četrtem odstavku besedilo »je dejanje storilo več oseb« nadomesti z besedilom »sta dejanje storili dve ali več oseb«.

Šesti odstavek se črta.

6. člen

V 171. členu se v četrtem odstavku besedilo »je dejanje storilo več oseb« nadomesti z besedilom »sta dejanje storili dve ali več oseb«.

Šesti odstavek se črta.

7. člen

V 173. členu se v tretjem odstavku za besedo »položaja« doda besedilo »zaupanja, avtoritete ali vpliva«, besedilo »in mu je zaupana v učenje, vzgojo, zdravljenje, varstvo ali oskrbo« pa se črta.

8. člen

V 174. členu se v drugem odstavku za besedo »položaja« doda besedilo »zaupanja, avtoritete ali vpliva«, besedilo »ki mu je zaupana v učenje, vzgojo, varstvo in oskrbo,« pa se črta.

9. člen

Za 315. členom se doda nov 315.a člen, ki se glasi:

»Povzročitev nevarnosti na pritrjeni ploščadi v epikontinentalnem pasu

315.a člen

(1) Kdor z uporabo sile ali grožnje ali drugega načina ustrahovanja zajame ali prevzame nadzor nad pritrjeno ploščadjo v epikontinentalnem pasu ali stori nasilno dejanje proti osebi na ploščadi, če tako dejanje lahko ogrozi varnost ploščadi, ali uniči pritrjeno ploščad v epikontinentalnem pasu oziroma povzroči škodo na njej, ki lahko ogrozi njeno varnost, ali postavi napravo zaradi uničenja pritrjene ploščadi ali ogrožanja varnosti na njej, se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Če ima dejanje iz prvega odstavka tega člena za posledico hudo telesno poškodbo ene ali več oseb, se storilec kaznuje z zaporom do desetih let.

(3) Če ima dejanje iz prvega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb, se storilec kaznuje z zaporom od enega do petnajstih let.«.

10. člen

V 329. členu se za besedilom »uporabil silo« doda besedilo »ali drug način ustrahovanja«.

11. člen

V 330. členu se v prvem odstavku se za besedilom »posadke,« doda besedilo »ali z nasilnim dejanjem proti drugi osebi, ki lahko ogrozi varnost zrakoplova,«.

12. člen

Za 331. členom se dodata nova 331.a in 331.b člen, ki se glasita:

»Napad na varnost pomorskega prometa

331.a člen

(1) Kdor spravi v nevarnost plovbo plovila, tako da položi ali prinese v ali pod plovilo razstrelivo ali druge podobne nevarne predmete, naprave, snovi ali sredstva, poškoduje plovilo, poškoduje ali uniči njegov tovor, uniči ali poškoduje navigacijske naprave na plovilu ali daje napačna obvestila v zvezi s plovbo ali z napadom na posadko plovila omejuje ali zmanjšuje sposobnost opravljanja dolžnosti članov posadke, ali z nasilnim dejanjem proti drugi osebi, ki lahko ogrozi varnost plovila, se kaznuje z zaporem od enega do desetih let.

(2) Če ima dejanje iz prvega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb ali uničenje plovila ali pristanišča, se storilec kaznuje z zaporem od treh do petnajstih let.

Uničenje in odstranitev objektov, namenjenih za varnost pomorskega prometa

331.b člen

Kdor uniči, poškoduje ali odstrani objekt, ki je namenjen za varnost pomorskega prometa, se kaznuje z zaporem do dveh let.«.

KONČNA DOLOČBA

13. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu (11. člen KZ-1):

KZ-1 v 11. členu določa veljavnost zakonika za nekatera kazniva dejanja, ki jih v tujini stori kdorkoli.

Četrty in peti odstavek 17. člena Direktive 2011/93/EU v zvezi s krajevno veljavnostjo KZ-1 oziroma sodno pristojnostjo določata, da sodna pristojnost države članice za kazniva dejanja po Direktivi 2011/93/EU ne sme biti odvisna od dejstva, da se ta kazniva dejanja v državi storitve ne obravnavajo kot kazniva (dvojna kaznivost), prav tako pa pregon osumljenca takega kaznivega dejanja ne sme biti odvisen od naznanitve oziroma predloga žrtve kaznivega dejanja za pregon (četudi to določa zakonodaja države storitve kaznivega dejanja).

Glede na navedno je predlagana dopolnitev 11. člena KZ-1. V predlagani novi alineji so navedena kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost – ne le zoper mladoletne žrtve (po Direktivi 2011/93/EU), ampak tudi v zvezi s polnoletnimi žrtvami (kjer enako zahteva Istanbulska konvencija) ter v zvezi s kaznivimi dejanji, storjenimi na škodo Evropske unije (kjer gre za zahtevo po Direktivi (EU) 2017/1371).

V skladu z opisano dopolnitvijo 11. člena KZ-1 za obravnavana kazniva dejanja ne bodo več veljala pravila drugega odstavka 13. člena KZ-1, ki določa pogoj dvojne kaznivosti. Prav tako ne bo veljalo pravilo, ki v zvezi s to določbo in tudi v zvezi z določbo 12. člena (kaznivo dejanje, ki ga v tujini stori državljan Republike Slovenije) v drugem odstavku 14. člena KZ-1 določa, da se storilec kaznivega dejanja v Republiki Sloveniji ne preganja, če je v tujem zakonu določeno, da se preganja le na zahtevo oškodovanca, ta pa ni bila vložena ali je bila umaknjena. Pogoj dvojne kaznivosti v zvezi s položaji iz 12. ter prvega in drugega odstavka 13. člena je določen tudi v tretjem odstavku 14. člena KZ-1, dovoljenje ministra oziroma ministrice za pravosodje za pregon pa v četrtem in sedmem odstavku 14. člena KZ-1. Ker bodo v skladu s predlogom kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in tista na škodo Evropske unije uvrščena v 11. člen KZ-1, pregon oseb, ki bi tako kaznivo dejanje storile v tujini (pa bodo prijete v Republiki Sloveniji) ne bo več odvisen od pravil, določenih v 13. in 14. členu KZ-1.

V delu, kjer gre za navedbo kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, je predlagana dopolnitev povezana tudi s predlaganima črtanijima šestih odstavkom 170. in 171. člena KZ-1 (4. in 5. člen Predloga zakona).

K 2. členu (novi 58.a člen KZ-1):

V skladu z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. Up-410/21 in U-I-79/24 z dne 20. 11. 2024 je v poglavju KZ-1 o opozorilnih sankcijah predlagan novi 58.a člen KZ-1, ki bo določil pravilo o vštevanju potekle prejšnje preizkusne dobe za primere, ko je v novem sojenju za isto kaznivo dejanje ponovno izrečena pogojna obsodba.

KZ-1 namreč določa vštevanje pripora in prejšnje kazni v izrečeno kazen zapora in denarno kazen (56. člen KZ-1), ne določa pa vštevanja pretekle preizkusne dobe iz pogojne obsodbe za primer, ko se sodba razveljavi in je v novem sojenju ponovno izrečena pogojna obsodba.

Glede na navedeno predlagani novi člen po vzoru načina izvršitve, ki ga je določilo Ustavno sodišče Republike Slovenije, določa, da se čas preizkusne dobe, ki je potekel do razveljavitve

pranomočne sodne odločbe, v šteje v preizkusno dobo v (novi) izrečeni pogojni obsodbi za isto kaznivo dejanje.

K 3. členu (109. člen KZ-1):

KZ-1 v 109. členu določa kaznivo dejanje financiranja terorizma, ki ga stori tisti, ki zbere denar ali premoženje z namenom ali za katerega ve, da bo deloma ali v celoti uporabljeno za storitev nekaterih tako imenovanih terorističnih kaznivih dejanj, pa tudi nekaterih kaznivih dejanj, ki so določena v konvencijah iz Aneksa k Mednarodni konvenciji o zatiranju financiranja terorizma, in njihov opis ne vsebuje terorističnega namena.

Na podlagi Konvencije o fizičnem varovanju jedrskega materiala je v prvem odstavku 109. člena KZ-1, ki določa financiranje izvršitve katerih kaznivih dejanj pomeni kaznivo dejanje financiranja terorizma, predlagano še sklicevanje na 314. člen KZ-1, ki določa kaznivo dejanje povzročitve splošne nevarnosti, in na 334. člen KZ-1, ki določa kaznivo dejanje protipravnega ravnanja z jedrskimi in drugimi nevarnimi radioaktivnimi snovmi.

K 4. členu (116. člen KZ-1):

Predlagana je nova 4. točka v 116. členu KZ-1, ki določa kaznivo dejanje umora. Kot kvalifikatorno okoliščino umora predlagana nova točka določa storitev takega dejanja v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti ter tudi v pretekli taki skupnosti, če je dejanje s preteklo skupnostjo povezano.

Okoliščine vseh odvzemov življenja v takih skupnostih ali zaradi njih ne izpolnjujejo znakov posebne zavrznosti, ki mora biti izpolnjena, da je upravičena strožja kvalifikacija in posledično strožje kaznovanje (umor kot kvalificirana oblika uboja po 115. členu KZ-1). Taka je, na primer, situacija, ko žrtev preteklega nasilja v določenem trenutku vzame življenje tistemu, ki ja nad njo izvajal nasilje. Zato je tako imenovani »inkriminaciji statusa«, ki je preširoka, dodan še kvalifikatorni znak, da gre pri odvzemu življenja za stopnjevanje čustvene, spolne ali druge fizične zlorabe.

Navedena okoliščina se v kazenskem postopku lahko izkaže s klasičnimi dokaznimi sredstvi, na primer s pričami, poročili pristojnih organov (centri za socialno delo, policija in podobno) in ne nujno s predhodnimi pravnomočnimi obsodbami.

Okoliščine storitve v »družinski skupnosti« ali »drugi trajnejši življenjski skupnosti« oziroma »takšni skupnosti, ki je razpadla, je pa dejanje s preteklo skupnostjo povezano« so povzete po 191. členu KZ-1, ki določa kaznivo dejanje nasilja v družini, katerega kulminacijo lahko predstavlja tudi najbolj skrajno dejanje – torej odvzem življenja. Glede na to, da je kaznivo dejanje po 191. členu v KZ-1 vključeno že od njegove uveljavitve v letu 2008, in da je primerljivo kaznivo dejanje določal že prej veljavni KZ, v zvezi z obravnavano temo obstaja bogata sodna praksa, povzeta tudi v 2. knjigi Velikega komentarja.

Hkrati je besedilo nove 4. točke 116. člena KZ-1 predlagano toliko splošno, da lahko zajame tako femicide (torej umor deklice ali ženske zaradi spola) kot tudi druge umore v okviru tako opredeljenih skupnosti (na primer staršev, starih staršev, otrok, partnerjev ne glede na spol), če izpolnjujejo pogoj predhodnega nasilja oziroma zlorabe s strani storilca.

Ker gre v okviru družinskih in drugih podobnih skupnosti torej lahko tudi za odvzeme življenj ženskam in deklicam s strani sorodnikov, ki niso njihovi intimni partnerji (na primer umori iz časti), pa tudi za taka skrajna dejanja kot eskalacijo nasilja oziroma zlorabe bližnjih oseb zoper druge bližnje osebe (na primer starše, stare starše, partnerje ne glede na spol, sorojence), so predlagane nove okoliščine umora zapisane tako, da lahko zajamejo vsa obravnavana dejanja znotraj družinskih in drugih trajnejših življenjskih skupnosti.

Posledično se dosedanji 4. in 5. točka 116. člena KZ-1 preštevilčita v 5. in 6. točko.

K 5. členu (170. člen KZ-1):

V zvezi s kaznivim dejanjem posilstva po 170. členu KZ-1 je v četrtem odstavku predlagan jasnejši zapis, da je kvalificirana oblika kaznivega dejanja storjena že, če ga storita dve osebi. V sodni praksi se je namreč izkazalo, da navedba »več oseb« pomeni vsaj tri osebe, kar pa z vidika obravnavanega kaznivega dejanja ni ustrezno.

Predlagano je tudi črtanje šestega odstavka, ki določa, da se, če je kaznivo dejanje storjeno proti osebi, s katero storilec živi v zakonski ali zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni skupnosti, storilec preganja na predlog. Torej se bo tudi v takih primerih pregon začel po uradni dolžnosti in ne bo odvisen od tega ali je oškodovanec ali oškodovanka predlog vložila ali umaknila.

Sprememba je povezana tudi z dopolnitvijo 11. člena KZ-1 v 1. členu Predloga zakona in pomeni implementacijo zahteve Istanbulske konvencije.

K 6. členu (171. člen KZ-1):

V zvezi s kaznivim dejanjem spolnega nasilja po 171. členu KZ-1 je v četrtem odstavku predlagan jasnejši zapis, da je kvalificirana oblika kaznivega dejanja storjena že, če ga storita dve osebi. V sodni praksi se je namreč izkazalo, da navedba »več oseb« pomeni vsaj tri osebe, kar pa z vidika obravnavanega kaznivega dejanja ni ustrezno.

Predlagano je tudi črtanje šestega odstavka, ki določa, da se, če je kaznivo dejanje storjeno proti osebi, s katero storilec živi v zakonski ali zunajzakonski skupnosti ali registrirano istosploni skupnosti, storilec preganja na predlog. Torej se bo tudi v takih primerih pregon začel po uradni dolžnosti in ne bo odvisen od tega ali je oškodovanec ali oškodovanka predlog vložila ali umaknila.

Sprememba je povezana tudi z dopolnitvijo 11. člena KZ-1 v 1. členu Predloga zakona in pomeni implementacijo zahteve Istanbulske konvencije.

K 7. členu (173. člen KZ-1):

Glede na točko (i) petega odstavka 3. člena Direktive 2011/93/EU je opredelitev »zlorabe položaja« v tretjem odstavku 173. člena KZ-1, ki določa kaznivo dejanje spolnega napada na osebo, mlajšo od petnajst let, preozka, saj je zamejena z okoliščino, da mora biti žrtev storilcu »zaupana v učenje, vzgojo, zdravljenje, varstvo ali oskrbo«.

Predlagana je sprememba opredelitve tako, da je zlorabi položaja dodano še besedilo »zaupanja, avtoritete ali vpliva«, ki zlorabo opiše, črtano pa je zgoraj izpostavljeno besedilo o zaupnosti, kar po oceni Evropske komisije položaj zlorabe preveč omejuje.

K 8. členu (174. člen KZ-1):

Prav tako je glede na točko (i) petega odstavka 3. člena Direktive 2011/93/EU preozka tudi opredelitev »zlorabe položaja« v drugem odstavku 174. člena KZ-1, ki določa kaznivo dejanje kršitve spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja (v drugem odstavku zoper osebo, staro nad petnajst let) KZ-1.

Glede na navedeno je tudi opredelitev v drugem odstavku 174. člena KZ-1 spremenjena tako, da je zlorabi položaja dodano še besedilo »zaupanja, avtoritete ali vpliva«, ki zlorabo opiše, črtano pa je besedilo, da je mladoletna oseba storilcu »zaupana v učenje, vzgojo, zdravljenje, varstvo ali oskrbo«, kar po oceni Evropske komisije položaj zlorabe preveč omejuje.

K 9. členu (novi 315.a člen KZ-1):

V poglavju kaznivih dejanj zoper splošno varnost ljudi in premoženja je predlagan nov 315. člen KZ-1, ki določa novo kaznivo dejanje povzročitve nevarnosti na pritrjeni ploščadi v epikontinentalnem pasu.

V skladu z navedenim Protokolom »ploščad« pomeni umetni otok, postroj ali napravo, ki je zaradi raziskovanja ali izkoriščanja virov ali iz drugih gospodarskih razlogov stalno pritrjena na morsko dno.

Ker glede na 2. člen Protokola za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost ploščadi, postavljenih na epikontinentalnem pasu, med znaki kaznivega dejanja ni škode, ki bi s takim dejanjem nastala okolju, predlagatelj glede na potencialno nevarnost kaznivega dejanja ocenjuje kot ustreznejše, da se uvrsti v poglavje kaznivih dejanj zoper splošno varnost ljudi in premoženja, saj vplivi ogrožene varnosti take ploščadi, njenega uničenja ali poškodovanja lahko širše ogrozijo ljudi ali premoženje.

Z novelo KZ-1B je bilo primerljivo kaznivo dejanje, povezano s ploščadmi v epikontinentalnem pasu, vneseno v kaznivo dejanje terorizma (šesta alineja prvega odstavka 108. člena KZ-1). Kazniva dejanja terorizma po 108. členu KZ-1 so opredeljena s tako imenovanim »terorističnim namenom« – torej jih stori tisti, ki z namenom, da bi uničil ali hudo ogrozil ustavne, gospodarske, socialne ali politične temelje Republike Slovenije ali druge države ali mednarodne organizacije, da bi hudo zastrašil prebivalstvo oziroma da bi prisilil vlado Republike Slovenije ali druge države ali mednarodno organizacijo, da nekaj stori ali opusti, stori ali grozi, da bo storil, eno ali več v alinejah prvega odstavka 108. člena določenih dejanj. V skladu z navedenim Protokolom in po mnenju strokovnjakov odbora MONEYVAL pa mora biti povzročitev nevarnosti na pritrjeni ploščadi v epikontinentalnem pasu kaznivo dejanje tudi, če je storjeno brez terorističnega namena. Glede na navedeno je predlagan novi 315.a člen KZ-1, ki bo tako kaznivo dejanje določil. Člen je uvrščen za kaznivo dejanje povzročitve splošne nevarnosti po 314. členu KZ-1 in kaznivo dejanje povzročitve nevarnosti pri gradbeni dejavnosti po 315. členu KZ-1.

Kaznivo dejanje v prvem odstavku predlaganega 315.a člena KZ-1 opredeljuje več alternativno določenih dejanj, od katerih za izpolnitev znakov kaznivega dejanja zadostuje eno:

- najprej gre za zajetje ali prevzem nadzora nad pritrjeno ploščadjo z uporabo sile ali grožnje ali kakšnega drugega načina ustahovanja,
- sledi nasilno dejanje proti osebi na ploščadi, če tako dejanje lahko ogrozi varnost ploščadi,
- uničenje pritrjene ploščadi ali povzročitev škode na njej, ki lahko ogrozi varnost ploščadi ali
- postavitve naprave zaradi uničenja ploščadi ali ogrožanja varnosti na njej.

Besedna zveza »lahko ogrozi varnost ploščadi« iz zgornje druge in tretje alineje kaže na to, da gre za položaj, ki sodi v vmesni prostor med kaznivimi dejanji abstraktnega ogrožanja (kjer konkretna ogrožitev ni potrebna, saj je zakonodajalec ocenil, da je že ravnanje samo tako nevarno, da je kaznivo) in kaznivimi dejanji konkretnega ogrožanja (kjer posledica ni nastala le zaradi srečnega naključja).

Prof. dr. Matjaž Ambrož v zvezi s tako dikcijo v prvem odstavku 297. člena KZ-1 (»lahko ogrozi javni red in mir«) povzema nemško ureditev tako imenovanih »deliktov primernosti«, ki zahtevajo ugotovitev sodišča, da je storilčevo ravnanje primerno, da bi do nevarnosti potencialno lahko prišlo.²⁴ Enako kot v primeru 297. člena KZ-1, tudi v primeru prvega odstavka predlaganega 315.a člena KZ-1 ne bi bilo potrebno dokazovati, da je sporna izjava ogrozila varnost pritrjene ploščadi, ampak »ali bi jo lahko«.

Za razliko od inkriminacije v šesti alineji prvega odstavka 108. člena KZ-1, ki v enotnem opisu vsebuje tudi poškodbo ali smrt osebe, pa sta v predlaganem novem 315.a členu tudi po vzoru 314. člena KZ-1 ter v skladu z načelom sorazmernosti v drugem in tretjem odstavku določeni kaznivi dejanji s hujšo posledico in strožjo predpisano kaznijo.

K 10. členu (329. člen KZ-1):

KZ-1 v 329. členu določa kaznivo dejanje ugrabitve zrakoplova ali plovila, ki ga stori tisti, ki s silo ali resno grožnjo, da bo uporabil silo, prevzame nadzor nad zrakoplovom med letom ali nad plovilom med plovbo.

Točka (a) prvega odstavka 1. člena Konvencije o zatiranju nezakonite ugrabitve zrakoplovov poleg sile in grožnje s silo kot znak kaznivega dejanja opredeljuje tudi vsako drugo obliko ustrahovanja.

Glede na navedeno je v opisu kaznivega dejanja ugrabitve zrakoplova ali plovila po 329. členu KZ-1 poleg sile ali grožnje, da bo uporabljena sila, predlagan še znak »ali z drugim načinom ustrahovanja«.

Besedna zveza »drug način ustrahovanja« oziroma beseda »ustrahovanje« v KZ-1 ni novost, saj je že znak kaznivih dejanj po šesti alineji prvega odstavka 108. člena, po prvem in drugem odstavku 286. člena in po četrtem odstavku 334. člena KZ-1.

²⁴ Prof. dr. Matjaž Ambrož "Sovražni govor kot ogrožitveno kaznivo dejanje"; publikacija "Zagovor javnosti: med svobodo izražanja in sovražnim govorom", uredil: Slavko Splichal; Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana 2017.

K 11. členu (330. člen KZ-1):

V 330. členu KZ-1 je določeno kaznivo dejanje napada na varnost zračnega prometa.

Točka (a) prvega odstavka 1. člena Konvencije o zatiranju nezakonitih dejanj zoper varnost civilnega zrakoplovstva poleg dejanj, ki so v 330. členu KZ-1 že določena kot kazniva, opredeljuje tudi dejanje nasilja zoper katerokoli osebo na zrakoplovu med letom, če dejanje lahko ogrozi varnost zrakoplova.

V veljavnem besedilu prvega odstavka 330. člena KZ-1 je sicer med drugim inkriminiran tudi napad na posadko civilnega zrakoplova, kar pa je ožje od zahtev navedene konvencije, ki zahteva inkriminacijo nasilnega dejanja zoper katerokoli osebo na zrakoplovu, če tak napad lahko ogrozi varnost zrakoplova.

Glede na navedeno je predlagana dopolnitev opisa po prvem odstavku 330. člena KZ-1 še z nasilnim dejanjem proti drugi osebi (glede na to, da je dopolnitev uvrščena za dejanje proti posadki), ki lahko ogrozi varnost zrakoplova.

V zvezi z vsebino besedne zveze »lahko ogrozi« se predlagatelj sklicuje na obrazložitev k 9. členu, s katerim je predlagan novi 315.a člen KZ-1.

K 12. členu (nova 331.a in 331.b člena KZ-1):

Konvencija za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost pomorske plovbe v 3. členu v zvezi s plovili kot kazniva določa podobna dejanja, kot so v zvezi z zrakoplovi primerljivo že določena v 330. in 331. členu KZ-1. Torej je v 329. členu poleg ugrabitve zrakoplova inkriminirana tudi ugrabitev plovila, 330. in 331. člen KZ-1 določata druga kazniva dejanja v zvezi s civilnim letalstvom, v zvezi s plovili pa ostala kazniva dejanja niso določena.

Zato je s tem Predlogom zakona predlagan novi 331.a člen KZ-1, ki po vzoru 330. člena določa še kaznivo dejanje napada na varnost pomorskega prometa. Dejanja, s katerimi se spravi v nevarnost plovba plovila, so v prvem odstavku predlaganega 331.a člena KZ-1 določena alternativno:

- položitev ali prinos razstreliva ali drugih podobnih nevarnih predmetov, naprav, snovi ali sredstev v ali pod plovilo,
- poškodovanje plovila,
- poškodovanje ali uničenje tovora,
- uničenje ali poškodovanje navigacijskih naprav na plovilu,
- dajanje napačnih obvestil v zvezi s plovo,
- omejevanje ali zmanjševanje sposobnosti opravljanja dolžnosti članov posadke z napadom na posadko ali
- nasilno dejanje proti drugi osebi, ki lahko ogrozi varnost plovila.

V drugem odstavku predlaganega 331.a člena KZ-1 je določeno še kaznivo dejanje s hujšo posledico in strožjo kaznijo, če ima dejanje iz prvega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb ali uničenje plovila ali pristanišča.

Predlagani razponi kazni so določeni enako, kot v 330. členu KZ-1.

Predlagani novi 331.b člen KZ-1 po vzoru 331. člena KZ-1 določa še kaznivo dejanje uničenja ali odstranitve objektov, namenjenih za varnost pomorskega prometa.

PZ v 27. členu namreč določa »objekte« za varnost plovbe in ne »znamenja«, kot je to določeno v veljavnem 331. členu KZ-1 v zvezi z zračnim prometom. Glede na navedeno je terminologija PZ uporabljena tudi v predlaganem novem 331.b členu KZ-1.

Objekti za varnost plovbe na plovnih poteh v teritorialnem morju in notranjih morskih vodah Republike Slovenije so v skladu z drugim odstavkom 27. člena PZ svetilniki, obalne luči, boje in druga znamenja, signalne in radijske postaje, optične, zvočne, električne, elektronske, radarske in druge naprave za varno plovbo po morju, plovnih poteh in v pristaniščih.

K 13. členu (Končna določba):

Končna določba določa standardni petnajstdnevni uveljavitveni rok po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

*Veljavnost kazenskega zakonika Republike Slovenije za nekatera kazniva dejanja,
storjena v tujini*
11. člen

Kazenski zakon Republike Slovenije velja za vsakogar, ki stori v tujini:

- kaznivo dejanje iz 243. člena tega zakonika in kazniva dejanja iz 332., 333. in 334. člena tega zakonika, če so storjena v zaščitni ekološki coni ali epikontinentalnem pasu Republike Slovenije, ter
- kazniva dejanja iz 108. člena in 348. do 360. člena tega zakonika.

Financiranje terorizma
109. člen

(1) Kdor zagotovi ali zbere denar ali premoženje z namenom ali za katerega ve, da bo deloma ali v celoti uporabljeno za storitev dejanja iz 108., 108.a, 110., 111., 307., 329., 330., 352., 353., 354., 355., 371. in 373. člena tega zakonika, se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(2) Enako se kaznuje storilec dejanja iz prejšnjega odstavka tudi, če z namenom zagotovljen ali zbran denar ali premoženje ni bil dejansko uporabljen za storitev v prejšnjem odstavku navedenih kaznivih dejanj.

(3) Enako se kaznuje, kdor zagotovi ali zbere denar ali premoženje z namenom ali za katerega ve, da bo deloma ali v celoti uporabljeno s strani terorista, teroristične hudodelske združbe ali skupine za izvrševanje terorističnih kaznivih dejanj.

(4) Če je bilo dejanje iz prejšnjih odstavkov storjeno v teroristični hudodelski združbi ali skupini za izvrševanje terorističnih kaznivih dejanj, se storilec kaznuje z zaporom od treh do petnajstih let.

(5) Denar in premoženje iz prejšnjih odstavkov se vzameta.

Umor
116. člen

Kdor koga umori s tem, da mu vzame življenje:

- 1) na grozovit ali zahrbtnen način;
- 2) zaradi ukrepanja pri uradnih dejanjih varovanja javne varnosti ali v predkazenskem postopku ali zaradi odločitev državnih tožilcev ali zaradi postopka in odločitev sodnikov ali zaradi ovadbe ali pričanja v sodnem postopku;
- 3) zaradi kršitve enakopravnosti;
- 4) iz morilske sle, iz koristoljubnosti, zato da bi storil ali prikril kakšno drugo kaznivo dejanje, iz brezobzirnega maščevanja ali iz kakšnih drugih nizkotnih nagibov;
- 5) z dejanjem, storjenim v hudodelski združbi za storitev takih dejanj, se kaznuje z zaporom najmanj petnajstih let.

Posilstvo
170. člen

(1) Kdor brez privolitve druge osebe doseže, da ta spolno občuje ali s tem izenačeno spolno ravna, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(2) Privolitev iz prejšnjega odstavka tega člena je podana, če je oseba po svoji navzven zaznavni, nedvoumni in svobodni volji privolila v spolno občevanje ali s tem izenačeno spolno ravnanje in je bila sposobna sprejeti tako odločitev.

(3) Kdor prisili drugo osebo k spolnemu občevanju ali s tem izenačenemu spolnemu ravnanju, tako da uporabi silo ali zagrozi z neposrednim napadom na življenje ali telo, se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(4) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno grozovito ali posebno poniževalno ali če je dejanje storilo več oseb zaporedoma ali nad obsojenci ali drugimi osebami, ki jim je vzeta prostost, se storilec kaznuje z zaporom od treh do petnajstih let.

(5) Kdor prisili drugo osebo k spolnemu občevanju ali s tem izenačenemu spolnemu ravnanju, tako da ji zagrozi, da bo o njej ali njenih bližnjih odkril, kar bi škodovalo njeni ali njihovi časti ali dobremu imenu, ali da bo njej ali njenim bližnjim povzročil veliko premoženjsko škodo, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(6) Če so bila dejanja iz prvega, tretjega ali petega odstavka tega člena storjeni proti osebi, s katero storilec živi v zakonski, zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni skupnosti, se pregon začne na predlog.

Spolno nasilje
171. člen

(1) Kdor brez privolitve druge osebe doseže, da ta stori ali trpi kakšno spolno dejanje, ki ni zajeto v prejšnjem členu, se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Privolitev iz prejšnjega odstavka je podana, če je oseba po svoji navzven zaznavni, nedvoumni in svobodni volji privolila v spolno dejanje iz prejšnjega odstavka in je bila sposobna sprejeti tako odločitev.

(3) Kdor uporabi silo ali zagrozi drugi osebi z neposrednim napadom na življenje ali telo in jo tako prisili, da stori ali trpi kakšno spolno dejanje iz prvega odstavka tega člena, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do desetih let.

(4) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno grozovito ali posebno poniževalno ali če je dejanje storilo več oseb zaporedoma ali nad obsojenci ali drugimi osebami, ki jim je vzeta prostost, se kaznuje z zaporom od treh do petnajstih let.

(5) Kdor drugo osebo prisili, da stori ali trpi kakšno spolno dejanje iz prvega odstavka tega člena, tako da ji zagrozi, da bo o njej ali njenih bližnjih odkril, kar bi škodovalo njeni ali njihovi časti ali dobremu imenu, ali da bo njej ali njenim bližnjim povzročil veliko premoženjsko škodo, se kaznuje z zaporom do petih let.

(6) Če so bila dejanja iz prvega, tretjega ali petega odstavka tega člena storjeni proti osebi, s katero storilec ali storilka živi v zakonski, zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni partnerski skupnosti, se pregon začne na predlog.

Spolni napad na osebo, mlajšo od petnajst let
173. člen

(1) Kdor spolno občuje ali stori kakšno drugo spolno dejanje z osebo drugega ali istega spola, ki še ni stara petnajst let, se kaznuje z zaporom od treh do osmih let.

(2) Kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka s slabotno osebo, ki še ni stara petnajst let, ali tako, da uporabi silo ali zagrozi z neposrednim napadom na življenje ali telo, ali na tak način doseže storitev dejanja z drugo osebo, se kaznuje z zaporom od petih do petnajstih let.

(3) Učitelj, vzgojitelj, skrbnik, posvojitelj, roditelj, duhovnik, zdravnik ali druga oseba, ki z zlorabo svojega položaja spolno občuje ali stori kakšno drugo spolno dejanje z osebo, ki še ni stara petnajst let in mu je zaupana v učenje, vzgojo, zdravljenje, varstvo ali oskrbo, se kaznuje z zaporom od treh do desetih let.

(4) Kdor v okoliščinah iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena kako drugače prizadene spolno nedotakljivost osebe, ki še ni stara petnajst let, se kaznuje z zaporom do petih let.

(5) Dejanje iz prvega odstavka tega člena ni protipravno, če je bilo storjeno z osebo primerljive starosti in če ustreza stopnji njene duševne in telesne zrelosti.

Kršitev spolne nedotakljivost z zlorabo položaja
174. člen

(1) Kdor zlorabi svoj položaj in tako pripravi osebo drugega ali istega spola, ki mu je podrejena ali od njega odvisna, k spolnemu občevanju, ali da stori oziroma trpi kakšno drugo spolno dejanje, se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Učitelj, vzgojitelj, skrbnik, posvojitelj, roditelj ali druga oseba, ki z zlorabo svojega položaja spolno občuje ali stori kakšno drugo spolno dejanje z osebo, staro nad petnajst let, ki mu je zaupana v učenje, vzgojo, varstvo in oskrbo, se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

Ugrabitev zrakoplova ali plovila
329. člen

Kdor s silo ali resno grožnjo, da bo uporabil silo, prevzame nadzor nad zrakoplovom, ki leti, ali nad plovilom, ki pluje, se kaznuje z zaporom od enega do petnajstih let.

Napad na varnost zračnega prometa
330. člen

(1) Kdor spravi v nevarnost let zrakoplova, tako da položi ali prinese v zrakoplov razstrelivo ali druge podobne naprave ali snovi, uniči ali poškoduje navigacijske naprave na zrakoplovu ali napravi na njem kakšno drugo škodo ali daje napačna obvestila v zvezi z letom ali z napadom na posadko civilnega zrakoplova omejuje ali zmanjšuje sposobnost opravljanja dolžnosti članov posadke, ali s kršitvijo varnostnih navodil, ki so vidno označena ali jih potnikom posreduje vodja zrakoplova ali ostali člani posadke, se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(2) Enako se kaznuje, kdor ogrozi varnost na letališču tako, da s silo ali grožnjo z uporabo sile prisili osebje letališča, da prekine poslovanje v zvezi s poleti zrakoplovov, ali z razstrelivom ali drugo podobno napravo ali snovjo uniči ali poškoduje zrakoplov ali naprave, namenjene za varnost zračnega prometa.

(3) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb ali uničenje zrakoplova ali letališča, se storilec kaznuje z zaporom od treh do petnajstih let.

V. PRILOGA:

-podpisi poslank in poslancev